

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL:
BELVÁROS
Mercey-utca 6. szám
I. emelet.
TELEFON 608.
Nyomdai telefon 780

POLGÁRI UJSÁG

ELŐFIZETÉS:

Helyben és
- vidéken -
Egész évre . . . 12 K
Fél évre . . . 6 K
Negyedévre . . . 3 K
Egy hónapra . . . 1 K

Egyes szám ára 2 fillér.

Politikai napilap.

Megjelenik naponként délelőtt 9 órakor.

„Nézzé lelkem.”

A leányok pályaválasztása.

(*) *Szin*: egy női kalapkereskedés. *Szereplők*: A Nagyságos Asszony (legalább ötven éves), aki épp most lépett be, hogy kalapot vásároljon, de olyat akar, amelyikben husz évesnek lássék. Az elárúsító leányok, akik körülveszik és sűrű kezét csókolom-ok közben szedik elő a szebbnél-szebb kalapokat.

A Nagyságos Asszony sorba próbálja valamennyit s mindegyikre van megjegyzése. Az egyiknek a tolla nagyon magas, a másija alacsony, a másíknak a karimája hátul van lecsapva, ő oldalt akarja fölcsapva. Ez nem tetszik neki, mert Izenének a kalapján ugyanilyen bársonyszegély van.

S a leányok angyali türelemmel, munkát nem sokalva, lekicsinylő megjegyzéseket zsebre véve, tovább rakják elébe a kalapokat. Már egy egész Svábhégy fekszik előtte merészbeír-merészebb alkotású kalapokból, kíséretében lévő férje fogát szivja idegességében. A lányok azonban rendületlenül és kedves mosollyal tartanak ki mellette, míg végre a kilencvennegyedik méhkas megnyeri tetszését.

— Ez megfelelne, mondja a nagyságos asszony, de nagyon drága és most kezdődik a vég nélküli alkudozás, az áru lebecsümlése . . .

Közben belép a doktorné ő nagysága, ez már pretenciózusabban beszél. Mert ő megteheti. Természetesen ő is műremeket akar; a színe legyen zsendárkék és spanyolkirálynéké között, hat struccotlial, kerék, nagyon, széles és alacsony. Párisban látott hasonlót. Kiszolgálják.

Az egyik leánynek épp most adtak át egy vevőt, egy ugynevezett portyázót, akinek már az egész készletet bemutatják, de konokul megmarad amellet, hogy egy kalap sem tetszik neki. S mikor a gégesorvadás-

hoz közel álló leány könyörög, hogy mondja meg miért nem tetszik neki, hogy a tapasztaltak után a kalapot otthon sajátkezüleg elkészítse, a kisasszonyt pedig megrovó tekintet éri főnöknője részéről . . .

Onkénytelenül is egy ilyen kalapüzlet kaleidoszkopszerűen váltakozó jelenetei voltak előttem, mialatt a vizsgákon leányainknak adott jó tanácsokat olvastam. Multkor a feministák gyűléseztek, e héten pedig egy iskola szülői értekezletén vitatták meg azt, hogy a leányok hagyjanak föl a lateiner pályákkal, mert csak az ipari foglalkozás az, amely megélhetést biztosít. Es most értsük meg egymást. Tagadhatatlan, hogy az ipari pályának megvan a haszna. Mert míg például mint tanítónő, tanárnő stb. alig kaphat állást a nő, mint hivatalnokkisasszony pedig, ha elveszti állását, hetekig futkoshat, míg ismét helybe jut, addig az ipari foglalkozással, ha ma elhagyta helyét, holnap becéphet máshová, szabad, független, ahol nem a külső megjelenését, nexusait stb. nézik, hanem pusztán és egyedül a munkaképességét.

Ami a kereseti viszonyait illeti, megkeres mindenkor annyit, amennyit irodában kap és különösen, ha maga dolgozik, a saját szorgalma és ügyessége határozza meg a keresetét. Ha pedig számításba vesszük sok leányknak mennyibe került e diplomája, a melylyel azután nem tud mit kezdeni, ezen a pénzen műhelyt nyithat magának és megvan az egzisztenciája, melylyel függetlenítheti magát.

Vegyük azonban a legrosszabb esetet, ha a leányknak semmi tőkéje sincs és nem önállósíthatja magát, de másnál sem akar dolgozni, itt van például a varrónő pálya, ahol mint házivarrónő megkereshet öt-hat koronát naponta teljes ellátással. A kereslet ezen a pályán akkora, hogy megélhetése biztosítva van.

Ezzel tisztában is van minden szülő.

férfi szereplőnek. Ok nem akadtak fenn semmiben, nem ijedtek meg semmitől. Hogy velük nem állt szóba uri ember, fel sem vették, az olyan természetes, minthogy a víz mindig lefelé folyik.

Virág a társulatnál mindenben és mindenütt az első helyet foglalta el, mert vele a szolgabíró is tegező barát volt.

Június elsején megint tanuságos napja akadt Virágnak. A szolgabíróval az igazgatóra parancsoltatott, hogy tartson számadást a tagjaival, mertha elsején az meg nem történik, elfogadja, illetéségi helyére toloncoltatja és a belügyminiszter által elvéteti az igazgatói engedélyét.

Az utóbbi volt a legsúlyosabb, legfélelmesebb fenyegetés. Délután két órakor kezdődött a gyűlés. A havi bevételek összeadása, kiadások átvizsgálása és a proporciók felosztása. Igazságos beosztással, szorgalmas munkával lehetne boldogulást szerezni proporcióban is, de a Balogh-féle igazgatók előtt a tisztesség fogalma teljesen idegenek voltak.

kérdés tehát, miért hagyja gyermekét sokkal kevesebb fizetésért, bizonytalan állásért hivatalban görnyedni? Nem volna jobb, ha az ipari pályát választanák leányaik számára? Megmondom, hogy miért kerülnk az ipari pályát a szülők.

Először is nálunk a munkás embert nem becsülik. Nálunk a munkát megalázónak tartják. Ne nagyképeküdjünk, ez így van. Igaz ugyan, hogy uton-utfélen hirdetik, hogy a munka nemesít, — a munka tiszteltetreméltó, de ha arról van szó, hogy ezt az elvet a gyakorlati életben demonstráljuk, akkor elfintorítjuk az arcunkat.

Külföldön, sőt még a sokszor gáncsolt Ausztriában is a legjobb polgári családból való leányok mennek az ipari pályára és senkinek sem jutna eszébe őket azért kevesebbre értékelni, holott nálunk inkább ötven koronás irodai állást foglalnak el, csak azt ne mondhasák rá, hogy munkásnő. Hisz ez természetes is, mert mindenkiben megvan a felfelé törekvés vágya s senki sem akar egy előítéletes osztály tagja lenni. Es mert amit az imént elmondottunk a divatárusnőkről, ugyanaz áll a varrónőkről, himzőnőkről és egyéb női ipari foglalkozásról. Hihetetlen, hogy a legtöbb asszony mennyire érezte velük fensőbbiségét, kicsinylését. Még a megszólításukban is disztinyválnak. Mert mi alapon szólítják az irodában foglalatostkodó leányokat *Nagysádnak*, a varrónőt meg *Nézzé lelkemnek*. Azért, hogy ez tollal, ez meg tüvel keresi a kenyerét? Nem épp oly tiszteltetreméltó foglalkozás ez is?

Lehet, hogy némelyek azt vetik ellene, hogy nincs meg a kvalifikációjuk, — nos hát segítsenek ezen is. Tessék bizonyos mértékű képzést kötni s az intelligensebb családból való munkáserőknek is oly megfelelő társadalmi pozíciót adni, ami a megbecsülést mindenkire nézve kötelezővé teszi. Akkor majd előítélet nélkül tanácsolhatjuk leányainknak: menjenek az ipari pályára!

Balognak család volt a kenyerere, kedvtöltése, imádsága. Ő csak a maga hasznát nézte. A többi körülötte lerongyosodott, lesoványodott, kedélybeteg lett. Azért volt az ő társulata hasonló a becsali csárdához, mert nála is jöttek-mentek a tagok tetszés szerint, mint abban a betyárok. Ha valaki megsokalta a nyomorúságot, szónékiül busuzott Thália templomától, nem törődve a sziaművészet erkölcsével, hitelével, becsületével. Ha a színész több idő óta koptatta az ország utját faluról-falura, itt-ott jegyző, pap, orvos, postamesternél koledált; ha Balogh utjába vetődött beállt a bandába egy kicsit megpihenni. Ő már ismeretes példánya volt a diszripace igazgatók keretében. Ha harminc tagból állt a társulata, nagyobb városokba ment; ha heted-nyolcad magával kóborolt, akkor falvakban állította meg Teszpisz szekereit.

Hogy mi a proporció azt Virág kellő értelemben így vette tudomásul.

A társulat tagjai minden hónap elsején vagy indulás előtt összegyűlelszik. A ren-

Szinészelet a multban.

A proporció.

Ira Kiss Mihály.

(Utányomás tilos.)

Mikor sugás után elmondta a hármat, eldördült a lóvés. Legördült a függöny. Felvonás után feljön a sugó a színpadra legnagyobb felháborodásban, a színész megtámadja dühösen, mert nem sugott lelkiismeretesen! A sugó végre megsokalja a méltatlankodást s azt mondta a színésznek:

— Az olyan színész, aki még hármat sem tud olvasni sugó nélkül, az menjen a hülyék intézetébe.

Volt olyan esett, mikor a színésznek ugy a fejébe szállt az ital működés alatt, hogy nem tudott beszélni, leeresztették a függönnyt és kibuzták a szerepét. A fontos részét, szerepének levélben olvasták fel. Ha a társulatnál kevés volt a férfi tag, a bácsi, papa, nagypapákból nénik, mamák, nagymamák lettek. Ha férfiak voltak többen, akkor az idősebb női szerepeket átfórmálták

Alkalmi vétel!

Gouvre-ujdonság, a legszebb színekben, ruha és pongyolára . méterje 45
Ruhavászon, fehér, színes és mintázott . . . méterje 30
Madeire-batizst, fehér, gyönyörűen himezve . . . méterje 38, 50, 65.

Ajánlja

Skoday Benő

Temesvár-Belváros, Hunyadi-utca 1. szám.

Távirat. Telefon. Express

A Polgári Ujság eredeti tudósításai.

Héderváry herceg.

A nagy granicsár letörte a nemzeti akaratot, végrehajtotta a császár parancsát s rendeztetett olyan választásokat, amelyhez sok elfolyt vér és piszok tapad. A nemzet le van törve és a kormány kapott a fegyverek és szuronyok útján annyi hiperlojális képviselőt, akik egytől-egyig készek arra, hogy Bécs bármily akaratát, ha az az ország ellen irányul, keresztülvinni. S ezt az épületes eredményt úgy hívják odafenn, hogy „helyreállt a harmonia a korona és nemzet között.” A harmonia helyreállítása Khuen-Héderváry Károly gróf nevéhez fűződik s ezért nagy jutalom lesz az ő osztályrésze. A kitüntetés már ki is szemelték. Amint a prágai „Bohemia” napilap budapesti tudósítója táviratozza, olyan forrásból, amelynek szavahihetőségében kételkedni nem lehet, arról értesült, hogy a király Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek azért a művéért, amelylyel a „korona és nemzet között a harmoniát” helyreállította, nagy kitüntetés szánt. Ez a kitüntetés Khuen-Héderváry grófnak a hercegi rangra való emelése lesz. A kitüntetés a hivatalos lap augusztus hó 18-án, ő felsége nyolcvanadik születésnapján fogja közölni.

Hofrichtert husz évi börtönre ítélték.

Bécsből táviratozzák, hogy a „N. Fr. Presse” jelenti, hogy ma terjesztették a király elé a Hofrichter-ügyben hozott ítéletet. A katonai bíróság Hofrichter Adolfot, a ciankális főhadnagyot husz évi börtönre ítélte. Az ítélettel együtt Hofrichtert a hadsereg-ből kigolyozták, a rangjától megfosztják, sőt még állami hivatalt sem vállalhat többé. A bíróság enyhítő körülménynek vette Hofrichternek eddigi szolgálati érdemeit s az orvosoknak elmeállapotának fogyatkozásáról szóló véleményét. A király az ítéletet még tegnap aláírta.

Egy vármegyei díjnak bünei.

Nagy szenzációt keltett tegnap Miskolcon Váraljai Albert vármegyei díjnak letartóztatása. A kitűnő ember az Amerikából érkező pénzesutalványok összegeit sikeresen kigolyozta el s több váltót hamisított. A váltókat Dévai Mór ismert miskolci pénzügynök egy pénztintézetnél leszámítottatta. Mindkettőt a rendőrség letartóztatta.

dező és az elsőrendű tagok, akik a színművészet vezetésében kitanultak, átvizsgálják a kasszaraportokat, amelyre be vannak jegyezve, hogy hány jegy adatott ki, mennyit vittek el, mennyi maradt meg, mennyi volt a napi bevétel összege, mennyi volt a kiadás. Ki mennyi napi meidlongot vagy előleget kapott a járandóságára, hány és milyen arányjegyvet vitt ki. Minden incidens pontosan meg volt jelölve a kasszaraporton. Ami a napi kiadásokon kívül megmaradt, azt proporciós kulcsban elosztották.

Az igazgató a ruhatár, könyvtár, concessza használatáért kapott naponta, azaz előadásankint öt forint: D. D. direktori díjat. Azt ő mindennap kivehette a pénztárból, ha a tagoknak egy fitying sem marad a megélhetéshez. Mint színész elsőrendű osztályában részesült, bár ritkán vagy soha sem játszott.

Ha az igazgató a társulat érdekében utazott, u. m. várost kivenni, tagokat szerződtetni, az is a társulat költsége volt. A társulat által beszerzett szirdarabok, diszle-

Minisztertanács.

Félhivatalosan jelentik, hogy tegnap délután öt órakor a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, amelyen Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök elnökölt. A minisztertanács, amelyen a folyó ügyeket intézték el, este nyolc óráig tartott.

Návay alelnök.

Temesvár képviselője, Návay Lajos mégis alelnöke lesz az új Háznak. Amint a „M. Táv. Tudósító” jelenti, az új elnökség ügyében már végleges megállapodás történt. A képviselőház elnöke Berzeviczy Albert volt kultuszminiszter lesz. Az egyik alelnöki állást Návay Lajossal fogják betölteni. Azokkal a hírekkel szemben, amelyek szerint Návay nem fogadná el az alelnöki állást a „Bud. Tud.” illetékes helyről közli, hogy Návay Lajos hajlandónak nyilatkozott az egyik alelnöki állást elvállalni.

Kristóffy leleplez.

Érdekes intervjút közöl „Az Est” mi száma. Kristóffy József a volt darabont miniszter leleplezi Khuent, Tiszát, Andrássyt és Kossuthot. A szenzációs intervjú itt következik:

Héderváry többsége.

— Ugy látom — mondja Kristóffy — a munkapártban nagyon nagy az öröm. Ugy mondják, hogy Héderváry maga sem remélt ilyen többséget. En állítom, hogy Bécsben meg voltak győződve, hogy a munkapárt többségbe kerül. Héderváry sima fogadtatása rendkívül megnyugtatta őket. Héderváryék is olyan darabontok voltak, mint mi. Költségvetés, indemnti nélkül, elnapolással kormányoztak mint mi.

A tulságos nagy öröm nem indokolt. Széll Kálmánnak 270, Bánffy Dezsőnek 290 főből álló párta volt, mégis megbuktak. Sokkal hamarabb, mint gondolták. Pedig az ő többségük elég homogén volt, míg a mostani nagyon is különböző elemekből áll.

Andrássy bukása és intrikája.

— Nem tagadom, Andrássy és Wekerle bukása örömmel tölt el, mert bennük láttam a választói jog legnagyobb elcsesztéseit. Kossuth és párta bukását is ők okozták. Bizonyítékok vannak rá s lesz idő, mikor majd ezeket publikálni fogják. Kossuth párta megkaphatta volna a hatalmat, ha Andrássyék meg nem akadályozták. Először 1906-ban, amikor a korona egyedül a függetlenségi pártnak kezébe kívánta adni a kormányzást s akkor a néppárt a legnagyobb

tek, jelmezek, az igazgató tulajdonát képezték. Ezekkel szemben az igazgató tartozott a tagokért vendéglőben vagy privát helyen ebéd és vacsoráért meg szállásért jól állni, fizetni.

A férfi tagok jövedelme a napi bevételből, melyet accidensia címen fizettek ki, a rendezés egy forint, ügyelés ötven krajcár, darab másolás három forint, szerepezés két forint ötven krajcár. Szinpadbontás vagy építés, fejenként két forint, szinlapírásért, minden példány után fél krajcár járt. Kellékes és szinlaphordó, minden előadásért egy forint ötven krajcárt, két földszinti ülőhelyet és két karzatit kapott. A szinlaphordás buszozója az övé volt.

A tagok három osztályú osztályban részesültek. Első osztályú női proporció nyolc, férfi hét forint; másodosztályú női hat, férfi öt forint; harmadosztályú női négy, férfi három forint.

Igy látva a beosztást, mindenki minden száz forintból megkapná, ha az igazgatók odaadnák a százalékot. (Folytatjuk).

furfanggal Polónyi machinációjával ütötte ki a nyeregből a függetlenségi pártot és varrta az ország nyakába a koalíciót.

— A másik alkalom, amely Kossuthnak kínálkozott a múlt év tavaszán volt, amikor Lukács az Andrássyék kizárásával ismét kizárólag Kossuthnak és akkor még egyszékes pártjának kínálta föl a hatalmat. Ezt ismét Andrássyék akadályozták meg, Wekerle Aerenthal után mindenről pontosan előre informálva volt s ők igen ügyesen be tudták hálózni Kossuthot, aki az én benyomásom szerint soha nem akarta őszintén az általános választójogot. Az, amit Kossuth állít, hogy ő miniszterelnök lehetett volna, csak képzelődés. Az én impresszióm szerint Justh-nak több tekintélye van az udvarnál mint Kossuthnak.

Héderváry és Tisza.

— Héderváryt Tisza István fogja megbuktatni. Héderváry nagyon rövid programmal jött. Az általános választójog megalkotása volt rábizva s nagy meglepetést keltett, mikor Tisza kedvéért ezt a kérdést mindjárt ad acta tette.

Héderváry aulikus politikus. Neki a királyi akarat parancs s ha Bécsből óhajtnak, hogy a választói reform tárgyalassék, akkor az napirendre kerül, bármeanyire ellemezne is Tisza. Hiszen akabinetben is komolyan chajtják ezt Székely, Lukács, sőt talán Serényi is. Es itt kezdődik a munkapárt bomlása. A választói jog lesz az a feszítő vas, amely a nagy munkapártot elemeire bontja, mert maga Tisza István inkább kész felrobbantani az egész nagy pártot, semhogy az általános választójogot megalkossák.

Bécsben a legáltalánosabb kiterjesztést kívánják. Határozottan meg akarják törni az arisztokrácia és a gentry uralmát és ezért ő felsége nekem annak idején megadta volt az előzetes szankciót az általános, egyenlő, titkos választójogról szóló törvényjavaslat beterjesztéséhez.

Most ismét Kossuthon fordul meg minden. A Justhpart akarja az általános választójogot, ők tehát belemennek ebbe a taktikába. Ha Kossuthék szintén komolyan akarják, akkor egy kooperációval ismét kezökbe kerül a döntő szó és vele a hatalom, amely — tette hozzá mosolyogva — maga az Elet! Félek, hogy Kossuth ismét nem bizonyul demokratának.

Kristóffy József még a tegnapi est folyamán a „Bud. Tud.” könyvatos útján kijelenti, hogy az intervjuból egy szó sem igaz, ő senki előtt sem nyilatkozott. Ezzel szemben Halász Lajos dr. „Az Est” munkatársa, aki a kérdéses intervjút írta, Kristóffy kijelentéseit a „Magyar Tudósító”-ban megcáfolja s a legnagyobb határozottsággal állítja, hogy az intervjú megtörtént, még pedig tegnap délután Kristóffynak, Labancu-utca 40. szám alatti lakásán.

NAPIHIREK.

Temesvár, június 25.

— **Ugyvédi körökből.** A temesvári ügyvédi kamara közhírrá teszi, hogy Husz Sándor dr. ügyvéd Lugos, Looz Akos dr. ügyvéd Pancsova, Mercsa Viktor dr. ügyvéd Buziásfürdő, Rediger Aladár dr. ügyvéd Temeskubin, Vadász Béla dr. ügyvéd Románresica, Domonkos Ferenc dr. ügyvéd Resicabánya és Labancz Béla dr. ügyvéd Pancsova székhelylyel az ügyvédek lajstromába felvételtek.

— **Most megjelent!** Érettségi után. Pályamutató és főiskolai utmutató. Ara 4 kor. Kapható a Polatsék-féle könyvkereskedésben, Temesvár

Jön! Schmidt hírneves cirkusza. Jön!

Megnyitó-előadás f. hó 28-án, este fél 9 órakor.

Teljesen új műsor.

Világhírű attrakciók.

Mindennemű óra-javításokat, gyorsan, olcsón és jótállás mellett eszközöl

Raktáron tart mindennemű fali és zseborákat és azokat feltűnő olcsó árban árusítja.

Órák és órákjavítások
Temesvár, József utca 11.

— **Custoza-ünnepség.** A temesvári 29-es gyalogezred tegnap ünnepelte a cus-tozai útközlet évfordulónapját. A legénység reggel misét hallgatott, majd pedig Scheure Jenő ezredes lendületes beszédben esztelte a nap jelentőségét. Végül, hogy az örömnapp teljes legyen a legénység kétszeres „lenug”-ot kapott.

— **A vidéki városok telefon-előfizetői.** A vidéki városok kereskedelmi és ipari fejlődéséről érdekes adalékot nyújt az egyes városok telefon-előfizetőinek most küldött jegyzéke. Sorrend szerint így következnek a városok: Zágráb 1250, Fiume 1150, Temesvár 1030, Pozsony 955, Nagyvárad 950, Szeged 850, Kolozsvár 790, Debrecen 750, Arad 720, Pécs 600, Szabadka 520, Győr 480, Kassa 430, Brassó 400, Miskolc 370, Sopron 350. A kimutatás szerint Temesvár a harmadik helyet foglalja el.

— **Elsőrangú fiuinternátus a Gábor-féle,** amely minden tekintetben modern és kényelmes. Egészséges és kellemes helyen fekszik. Gábor fiuinternátus, Budapest, VI., Munkácsy-utca 21.

— **Halál a kocsmában.** Tegnap délelőtt 11 órakor beállított a Korona vendéglőbe Vorcsirh Bernát, a gyárvárosi gőzmosóda pénzbeszedője s egy pohár bort kért. Alig hajotta le az italt, amikor egyszerre rosszul lett s hirtelen lebukott a székről. A vendégek között erre egy kis pánik keletkezett s habár többen siettek a segítségére, Vorwirth néhány perc múlva halott volt. A gyorsan odahívott Frank József dr. kerületi orvos már csak a szívszélhűdésben bekövetkezett halált konstatálhatta. Beszállították a józsefvárosi temető halottaskamrájába.

— **Letartóztatott igazgató.** A Belvárosi Takarékpénztár esődüzyében tegnap szenzációs fordulat állott be. Fehér Antal központi vizsgálóbíró déli tizenkét órakor előzetes letartóztatásba helyezte Adler Józsefet, az intézet volt vezérigazgatóját. A vizsgálat btk. 414. § 4 pontjába utkozó csalárd bukás büntetése miatt folyik, mert az eddigi adatok bizonyosságot szereztek az intézet mérlege meg volt hamisítva. A vizsgálóbíró ismételtén kihallgatta Adler Józsefet, aki következetesen azzal védekezett, hogy semmiről nem tud semmit. Neki fogalma sem volt arról, hogy mi történik az intézet körül. A letartóztatás ellen egy a terhelt igazgató, mint védője, Hódosi Adolf dr. felfolyamodást jelentett be és a kir. törvényszék vádtaása ma határoz. Hír szerint a közel jövőben még több letartóztatás várható.

— **Amerikai párbaj áldozata.** Szenzációt keltő öngyilkosság történt ma éjjel a Józsefvárosban. Egy ismeretlen fiatal ember ma éjjel amerikai párbajból kifolyólag jöbélte magát. Ma éjjel 11 és 12 óra között a józsefvárosi Magyar Király szálloda esendijét egy revolverlövés zaja verte fel. A megriadt vendégek hirtelen összefutottak s betörték az egyik szoba ajtaját, ahonnan a dőrej hallatszó. Borzalmas látvány tárult a belépők elé. A földön egy fiatal ember hevert mozdulatlanul s homlokából lassan szivárgott ki a sötét vörös vér. Az elhívott mentők a még életben levő ifjut beszállították a kózkórházba, ahol az új folyamán meghalt. Az öngyilkos egy levelet hagyott hátra, amelyben megírja, hogy husz éves, N. N. a neve és amerikai párbaj áldozata. A fiatal öngyilkos a kórházban egészen a bekövetkezett haláláig folyton eszméletlen volt s így nem lehetett kihallgatni és kilétét kideríteni. A rendőrség széleskörű vizsgálatot indított meg.

— **Igyék csak buziási Phonix vizet.** Elsőrendű legelőcsobb ivóvíz, mely felülmul minden más ásványvizet. Megrendeléseket átvesz a helybeli józsefvárosi rakutár, Vaspályasor 4. — Telefon 862.

— **Elgázolás.** Tegnap délután a Gyárvárosban a Löwinger Testvérek cég kocsisa egy kis gyermeket elgázolt. A gyermek Mihajlovics György gyárvárosi lakos 2 éves kis leánya. Otthon ápolják.

— **A Wendt-kávéházban** ma és minden este egy 10 tagu tiroli ének- és zeneművésztsársulat hangversenyzik.

* **Legújabb kalaptük és brochettek** Baruch Úvegudvar Temesvár.

— **Konyhaárukat,** angol zománcozott bádgedényeket, berndorfi alpaccáárukat, fegyverbotokat, fegyvereket és szerszámokat ajánl Scherter Ottó vaskereskedése Temesvár.

— **A legdivatosabb és legjobb szövetek** óriási választékát tartja állandóan raktáron a Siegel Imhof cég Brünben. E régi, kiünő hírnévnek örvendő cég ingyen és bérmentve küldi mintagyűjteményét, amelyből minden magánnevű kiválaszthatja a neki tetsző szöveteket. Az árak csodálatosan olcsók, úgyhogy sok pénzt takarít meg az, ki szövetszükségletét a világhírű Siegel cégtől, Brünből rendeli.

* **Olcsóbb minden hirdett engedménvél** a Krausz Árminnál, Temesvár-Belváros, Zápolya-utca 6. szám alatt vásárolt legjobb minőségű és szolid kivitelű butor. Szigorúan szabott olcsó árak.

— **Művészileg készült fogak,** szájpaddások aranyból és kaucsukból, arany koronák és hidak (gummi nélküli) Mehr Ármín fogtechnikusnál Józsefváros, Hunyadi-ut 15. szám (Küttl-tér).

A nagyvilágból.

— **Az első petíciós tárgyalás.** A Kuria választási tanácsa tegnap délelőtt Sebastyén Mihály elnöklésével és Jancsó István bíró előadásában tárgyalta Rakovszky István esornai mandátuma ellen benyújtott petíciót alaki szempontból. A tanács megállapította, hogy a petíció a törvényes alaki kellékeknek teljesen megfelel. A petíció érdemében való tárgyalását szeptember 13-ra tűzték ki. — A szabadkai második választókerületben június elsején Janiga János munkapárti választották meg Makits Simon dr. Justpárti jelölttel szemben. A kisebbségben maradt párt nevében Szauer Henrik és társai petícióval táadták meg a választást etetés itatás és vesztögetés okából. — A Magyar Tudósító jelent: A kisebbségben maradt Molnár Akos párt petícióval tamadja meg Fráter Loránd mandátumát.

— **Elázott színházi felszerelés.** Mezei Kálmán vidéki szinigazgató, a mult évben állomás hiányában teljes színházi felszerelését, mely díszletekből, ruhátrából és könyvtárból állott, egy kispesti házba rak-tározta. A ház tulajdonosa felelősséget vállalt ezért, hogy semmiben kár nem történik. Mezei Kálmán most, hogy a felvidéki szinikerületet megkepta, hasznalatba akarta venni felszerelését, kiment Kispestre, hol azonban raktárában magasan víz állott és mindene tönkre ment. Csakhamar megállapították, hogy talajvíz tört keresztül a raktár falán. Mezei beporolte házígazdáját kárterítésért. A bíróság most szakértőkkel állapította meg a kár nagyságát. Bírósági szakértők Krecsányi Ignác; Mezei szakértője Mészáros Kálmán és a háziur szakértője Molnár Gyula kispesti színház igazgatója. Az érdekes per tárgyalása a napokban lesz.

— **Zsidó volt-e Kolumbusz Kristóf?** Nemrégén még arról volt szó, hogy a pápa szentté avatja Kolumbusz Kristótot, Amerika felfedezőjét. Most két spanyol tudós nagy apparátussal azt bizonyítja, hogy Kolumbusz zsidó volt. Míg a spanyol tudósok az adatok gyűjtésével foglalkoznak, addig a Vatikán elhalasztotta Kolumbusz Kristóf szentté-avatását.

— **Érdekes szervezkedés.** A választásokon kimaradt képviselők külön klubot csinálnak. Állítólag a Justhpártban vetődött fel az eszme, Mezey Lajos a Justhpárt volt alelnöke már körlevelet is küldött a kibukott képviselőkhez, hogy legközelebb alakuló értekezletre gyűljenek össze. A szervezkedés célja: *figyelemmel kísérni a politikai eseményeket.* A klub helyiségei a Justhpártkor helyiségeiben lesznek. Többen belépnek más pártállású volt képviselők is, kik az általános titkos választójog hívei.

Felelős szerkesztő: Vad Ferenc.

GÁBOR

fiu-internátusa

Budapest, VI., Munkácsy-utca 21.

(Andrássy-utli villa ayon.) TELEFON 90—00.

Az ág. ev. főgimn., a VI. ker. áll. főgimn., a VI. ker. főiskola, polgári és kereskedelmi iskolák közvetlen közelében, a főváros legszébb és legegészségesebb részén fekvő villában, szép nagy árnyas kerttel. Modern berendezés. Külön vívó-, torna- és játszóterem. Bentlakó francia, német és angol tanerők.

Internátusi díj az összes mellékiadásokkal együtt a tanévre 1500 korona. —

Külön számla nincs.

Szüneti internátus Ismét Franciaországban.

RIEGER E. és F.

ékezerészeknél

Temesvár-Belváros, Hunyadi-utca 4. sz.

található a legnagyobb választék

ékszer-, arany- és ezüstárúknál vala- zseborákban.

Alkalmi és nászajándékok.

Mész és cement

valamint az összes építkezési anyagok, továbbá faszén (esomagokban is) kovacs-szén, kőszén (esépléshez is) jutányos áron kapható házhoz szállítva

Waggon rakományánál előnyarákkal szolgál

VIDERMEER PÁL

Temesvár-Gyárváros, Farkas-utca 3. sz. a.

(Saját házában.)

— Megyei és városi telefon 840. —

Megnyilt

Pannonia-szálló zóna-étterme

(Belváros, Losonezy-tér.)

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a Pannonia-szálló éttermét átvetttem és ugyanott a zóna-rendszeri meghonosítottam.

Couvert: négy tal étel kenyérral 35 krajcár.

Étkezés étlap szerint!

Előfizetők házában és házon kívül is elfogadtatnak.

Kitünő italok! Figyelmes kiszolgálás!

Számos látogatást kér

HIRN MIKSA ü. v.

— Megnyilt a versenyáruház! —

Lusztig és Bergl

Belváros, Zápolya-utca 6. sz.

— (Róna-féle ház, Krausz-féle butorizlet m. előtt. Villamos megállóhely.) —

Sok pénzt megtakarít!

Győződjön meg róla!

Vételkényszer nincsen!

Kész női bluz, selyemből drb 3.—, batiztból 1.50-tól. Madelra- és túll-bluzok 2.50-tól. Kész női szövet-aljak 2.—. Nagy szőnyegek 2.50-tól. Falvédő szőnyegek 1.75-től. Szövet-függöny 1.45-től. Nyári takarók 1.20-tól. Angol ruhavászon 33 kr.-tól méterje. Delenek 22 kr.-tól. Legfinomabb kosztümszövetek, lüszterak, férfiszövetek és biliárd-posztók. Férflingek 1 frutól. Gallér 5 rétű 8—12 kr. Cefna keztyük 18 kr. Szokni 13 kr. Női harisnya 18 kr.

Cimünkre ügyeljen!

Cimünkre ügyeljen!

APRÓ HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszerű beiktatása 4 fillérbe kerül, vastagabb betűkkel 8 fillér, legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levelezés.

Uri leányok.

Melyikük merne válaszolni egy ifju fantáziával telt leveleire? Az irjon „Faktor” jeligére e lap kiadójába. 324

Szép

gen try fiatalember, szép fiatal leány vagy asszony ismeretséget keresi, akit havi 100-150 K-val segíyezne. Csak szép nők irjanak „K 150” jeligére a kiadóhivatalba. 332

Ismeretlen

Ns, maga ugyan felültett, járkálhattam a jelzett utcában és épp abba az oldalba, ahol írta, még ablak sem volt nyitva. A páros oldalon nézett egy helyen valaki ki, így a találkozás nem sikerült, nem is megyek többet, csak olyan találkára, ahol nem lehet egymást kikerülni. Boldogtalan. 327

Adria

jeligére levél van a kiadóhivatalban. Kérjük címzett vegye át, különben megsemmisítetik. 333

Publ!

Te is olyan vagy mint az idő. Egyszer a csillagokat akarnád nekem lehozni az égről, maskor meg szívem legmélyéig megsértesz. Ez nem szép tőled és én ezt meg nem érdemeltem. Talán jobb lesz, ha elválnék és nem látjuk többé egymást. Szerető Margitod. 334

Magas

szép, tisztességes hölgygyel megismerkednék szórakozás céljából. Levelet „Egyedül 50” jeligére a kiadóba. 326

Különféle.

Egy

jó grammonon megvételle keresetük. Cim a kiadóhivatalban. 329

25 éves

jó modoru asszony, ki a háztartásban jártas, ajánlkozok gazdasszonynak, úgy helyben mint vidéken. Levelek a kiadóba „Gazdasszony” névre. 328

Egy

íróasztal, teljes jó karban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 330

Vadászfelszerelés

kitűnő Péterlongó fegyver eladó. 331

Levélbályegeken

is lehet az apróhirdetések árát mellékelni, ezen esetben azonban célszerű ajánlva küldeni a levelet, mert különben a hirdetés megjelenéséért a kiadóhivatal felelősséget nem vállalhat. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyeknek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbít, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat küld.

Polgári Ujság

apróhirdetési levelezőlapjai kaphatók: **Belváros:** Dohánytözsde, Rezső-u. Holeschofszky tözsde, Szeminárium-épület. **Leipnik S., Jenő herceg-utca 2. sz.** Gyukits Verona, Jenő herceg-utca. **Gyárvaros:** Lazarevits Gy., Kossuth-tér. **Vértess József, Andrassy-ut Dopler M., Fő-u. Kralicsk Béla Páva-utca.** **Polgár János, Háromkirály-utca.** **Kohn Ignác, Széna-tér.** **Józsefváros:** Schilling Lajos, Fröbl-utca. **Schöberger Bernát, Preyer-u. Dunai Pál, Eötvös-utca 32.** **Ehrhardi Péter, Eötvös-u. 40.** **Steinhausz R. és fia, Uri-utca 2.** **Toffler Lipót, Kossuth-utca.** **Erzsébetváros:** Fischer Gábor, Telekház-tér. **Grandjean Edene, Dózsa-utca 29.** **Stachler J., Dózsa-u. 11.** Az apróhirdetési levelezőlapok ára: 15 szög 50 f, 25 szög 80 f, 40 szög 1 k.

Modern Nyári Színház

Vasárnap, II-ik és hétfő 27-én III-ik

Jótekonycélu előadás

a Krassósörényi árvizkárosultak javára.

Vasárnap, délután

Ifjúsági és családi előadás.

Attrakció! Három hős Solok! operett.

Este: **BUDAPEST ÉJJEL** szenzációs ujdonság.

Hétfő: **INTIM-EST**

Háromőr francia pikantéria.

Kedd 28 án, szerda 29 én, esütörtök 30 án

SHINHAZI ESTEK

Thury Elemér vendégfelléptével.

Az esti előadások 8 1/2 órakor kezdődnek.

JOLJAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK
SAROK
VAN CIPŐJÉN

ROSSZULJAR
HANEMÜGYELA
VÉDJEGYRE
TESSÉK
KIPROBÁLNI!

Lapelárusítók
havi fizetés mellett felvétetnek. Jelentkezhetni Mercy utca 6. szám, I. emelet a kiadóhivatalban.

Természetes!!

hogy csak ott kellemes, ahol egészséges a levegő és ahol jól lesszünk kiszolgálva.

Hol találjuk ezt??
a Skudier-parki tej- és sörsarnokban

Reggeli vagy uzsona 3 frt havonta.
Este villamos világítás.

Jelzalog - kölcsönöket

a
Nagyszabeni Földhitelintézet
képviselőtében

délmagyarországi birtokokra és földekre, épügy bérházakra és új épületekre, továbbá fennálló drága kölcsönök konvertálása törlesztéses kölcsönökre, 10-50 évi időtartamra, a legmértányosabb feltételek mellett közvetít a

Kereskedelmi Iroda

Temesvár-Gyárvaros, Andrassy-ut 12.
— Telefonszám: 35. —
Felvilágosítások költségmentesek.

Sírkertések legdiszesebb kivitelben.
Telefon 181. Telefon 181.

Balogh József

épület- és mulakatos
Temesvár - Erzsébetváros, Posta - utca 18. szám.
Elvállalja az e szakmába vágó összes munkák elkészítését, vasszerkezetek stb. tervezését, valamint műszerész-munkákat

Csoda : **ölömméregnek**

hívják azt a világszert, amely szabadított már káitól.

Mindenki meggyőződhetik attól, hogy csak az én merem segíti elő kémiai gőzapparatusa révén a poloskák teljes és rögtöni kiirtását, mert a gőz a legmélyebb falrészekbe is hatol és a legeldugottabb poloskákat családjával együtt kipusztítja. A kémiai apparátusok könnyen kezelhetők és felelnek K 1- napi használatra is kiadtnak. 1/2 liter ölöszer K 1 50, Csakis **HOFFMANN J.-nél, Temesvár-Gyárvaros, Hosszu-utca 9. sz. a.** kapható. Szívességből engedélyezett telefonszám 691.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
elegendő teljes férfiruhához	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
(kabát, nadrág és mellény) ára csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvenyt fekete szalonruhához 20- K-rt, epügy telítő-szöveteket, turista-lodent, selyemkangarnt gyári áron küld a mindenütt ismert meglízható és szolid postgyári raktár

Siegel-Imhof, Brünn 89.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletet directe a gyártashelyen Siegel-Imhof cégnél rendel. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. **szabótt, legolcsóbb árak!** Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

Városi és megyei telefon 674. Városi és megyei telefon 674.

Automobil

motorkerékpár, kerékpár, gramfon új és használt.

Összes **alkatrészek** raktáron, legolcsóbb gyári áron.

Ajánlom **Garagémat**, ahol **automotor-kerékpár, iró-, varró-, kötőgépek** nygymint minden e szakmába vágó **javitások** szakemberien, legolcsóbban jótállás mellett javíttatnak. Saját zománczó és nikkelezőtelep.

Benzin és olaj-állomás.

Frisch L. szakmüszerezés

Főüzlet: Temesvár-Belváros, Jenő herceg és Lonovits-utca sarkán.
— Telefon 674. —
Első Temesvár-Belvárosi Auto-Garagé.

Ajánlják Temesvár és vidéke n. é. hölgyközönségének a nagy választékban beérkezett ujdonságokat:

Csipkekelmekben, valamint mindennemű ruhadísz és női- és férfiszabókellékekben.

Schojbert

áruhaza
Temesvár-Gyárvaros, Fő-utca.
Telefonszám: 652.

A Polgári Ujság apróhirdetési levelezőlapjai 15 szög 50 filléért, 25 szög 80 filléért, 40 szög 1 koronáért minden tözsdében kaphatók.